درد ما بی‌قانونی نیست؛ درد ناآشنایی مردم با حقوق ذاتی خودشان است

محمدامین حسامی: مدتی پیش در مراسم بزرگداشت استاد دکتر حسین مهرپور، جمعی از استادان حقوق کشور حضور داشتند. دراین‌میان آیت‌الله محقق‌داماد نیز از سخنرانان مراسم بودند. ایشان به مبحث مشروطه و تأثیر شگرف رساله «یک کلمه» اثر میرزا یوسف‌خان مستشارالدوله پرداختند و اشاره کردند که این رساله مربوط به ۳۶ سال قبل از امضای فرمان مشروطه بوده و در مجالس سری مشروطه‌خواهان مطالعه و بررسی می‌شده است.

مستشارالدوله در این رساله تأکید می‌کند که مشکل ما در ایران، قانون است و می‌دانیم که خواست مردم در آن زمان نیز تأسیس عدالتخانه و مجلس قانون‌گذاری بود و تا زمان حاضر نیز بالغ بر یک قرن است که می‌گوییم مشکل ما در ایران، قانون است.

آیا آن‌گونه که مستشارالدوله معتقد بود، قانون توانسته مشکلات مردم را حل کند؟ اگر چنین توفیقی را نداشته و هنوز مردم با مشکلات مختلفی روبه‌رو هستند، علتش چیست؟ مجالس قانون‌گذاری مختلف با رویکردهای متفاوت به حل مسائل کشور بر سر کار آمدند و رفتند و تعداد معتنابهی قانون را به تصویب رساندند؛ اما به نظر می‌رسد گره درخور توجهی از مشکلات مردم را نگشودند. مردم امید داشتند از طریق مجلس قانون‌گذاری بتوانند اراده خود را بر کشور حاکم کنند و در تعیین سرنوشت خویش نقش داشته باشند؛ اما در عمل دچار بازی‌های سیاسی شده و همچنان در اول راه مانده‌اند.

در اروپای عصر روشنگری نیز این اتفاق به نحو دیگری رخ داد و فیلسوفان شروع به پرسش از علل احکام دین مسیحیت کردند تا به این وسیله نهاد کلیسا را در برابر مردم پاسخ‌گو کنند. نهضتی که سال‌ها طول کشید و خون‌های زیادی برای آن ریخته شد. اصولا برخی گروه‌ها ارزشی برای عرف و مردم قائل نیستند و اساسا در این رویکرد مردم حق تعیین سرنوشت خویش را ندارند. اگر نبود سیره پیامبر مکرم اسلام(ص) و حضرت امیرالمؤمنین(ع)، بیم آن می‌رفت که برداشت‌های غلط از دین اسلام نیز موجب همه‌گیری انحرافاتی مانند داعش و بوکوحرام شود که خود را نمایندگان خدا می‌دانند و به نام خدا دست به آدم‌کشی می‌زنند.

اینکه بشر بتواند خودش برای اجتماعش قاعده و قانون وضع کند، به‌سادگی به دست نیامد؛ اما پس از وصول به این موفقیت متوجه شد با صرف قانون‌گذاری نیز نمی‌تواند به حقوقی که انتظار دارد، دست پیدا کند. به نظر می‌رسد سخن استاد محقق‌داماد در مراسم بزرگداشت دکتر مهرپور افق جدیدی را برای پویندگان راه تعالی کشور گشوده است؛ چراکه ایشان با صدای رسا ابراز کردند: «من معتقدم مشکل ما ناآشنایی مردم با حقوق‌شان است. درد ما بی‌قانونی نیست؛ درد ناآشنایی مردم با حقوق ذاتی خودشان است. ملت ما باید از حقوق خودشان آگاه شوند. تنها کشوری که در منطقه، دانشکده حقوق دارد، ایران است و دیگر کشورها کلیه‌القانون دارند.

پیام این اتفاق این است که وظیفه دانشکده حقوق فقط تربیت دانشجو و حقوق‌دان نیست، بلکه آشنایی مردم با حقوق خودشان است». یکی از پیام‌های فلسفی این سخن اعتقاد گوینده آن به حقوق ذاتی و طبیعی بشر است؛ یعنی نمی‌توان در مجلس، قانونی وضع کرد که مخالف این حقوق بنیادین باشد و اگر مردم با حقوق خود آشنا باشند، در انتخاب خویش دقت کرده و می‌دانند در صورت مجال‌یافتن برای نقش‌آفرینی در سرنوشت خود بر چه اصولی پافشاری و تأکید کنند.

اکنون در سالروز امضای فرمان مشروطیت به همت مؤسسه روشنگری دینی قرار است پادکست‌هایی از درس «روشنگری دینی در غرب و جهان اسلام» که از سوی آیت‌الله محقق‌داماد برای جمعی از شاگردان‌شان ارائه شده است، در اختیار عموم قرار داده شود. شاید بتوان این حرکت را در راستای آشنایی هرچه بیشتر مردم با حقوق اساسی‌شان دانست و باید فرصت را مغتنم شمرده و از این رهگذر توشه‌ها برگرفت.

پیگیری پرونده جواد روحی در گفت‌وگو با مجید کاوه، وکیل او

رأی نقض شد؛ اما...

سامان موحدی‌راد: اگرچه در اوایل خردادماه امسال خبر رسید که حکم سه بار اعدام جواد روحی، از بازداشت‌شدگان اعتراضات سال گذشته، نقض شده است، اما مجید کاوه، وکیل او، در گفت‌وگو با «شرق» از بلاتکلیفی این زندانی و بی‌توجهی به رأی دیوان خبر می‌دهد. «شرق» پیش‌تر در چند گزارش وضعیت جواد روحی را پیگیری کرده بود؛ یکی از زندانی‌های اعتراضات در مازندران که خیلی زود خبر رسید به سه بار اعدام محکوم شده است. در اعتراضات سال گذشته و بعد از مرگ مهسا امینی، شهرهای مازندران یکی از کانون‌های اعتراضات گسترده بود. ازجمله در میانه اعتراضات خبر رسید که در مازندران برای چند معترض حکم اعدام صادر شده است که یکی از آنها جواد روحی با سه حکم اعدام بود. احکامی که مجید کاوه، وکیل جواد روحی، پیش‌تر در گفت‌وگو با «شرق» اعلام کرده بود که بدون پشتوانه درخور توجهی از ادله اثباتی صادر شده‌اند و همین استدلال هم بعدها در فرجام‌خواهی پایه‌ای برای نقض رأی سه بار اعدام شد. حالا مجید کاوه در گفت‌وگو با «شرق» از جدیدترین وضعیت پرونده جواد روحی می‌گوید و اینکه با گذشت بیش از دو ماه از نقض حکم اعدام، وضعیت جواد روحی چگونه است.

احکام صادرشده برای جواد روحی چه بود؟

جواد روحی جوانی آملی بود که در حوالی ماجرای مرگ مهسا امینی برای پیگیری مسئله‌ای شخصی به نوشهر، محل زندگی نامزدش، رفته بود که حضورش در این شهر با اعتراضات گسترده به مرگ مهسا امینی همراه شد. او شب ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ در نوشهر بازداشت شد و بعدها نامش با اتهاماتی مانند سوزاندن قرآن و آتش‌زدن اموال عمومی گره خورد. پرونده جواد روحی در شعبه یک دادگاه انقلاب ساری بررسی و متهم به سه بار اعدام محکوم شد. روایت دقیق احکام صادرشده شعبه یک دادگاه ساری به روایت وکیل جواد روحی شامل هشت مورد محکومیت، سه اعدام و هفت سال و نیم زندان به شرح زیر است:

«یک. یک بار اعدام به اتهام افساد فی‌الارض و محاربه از طریق ارتکاب جرم علیه امنیت داخلی موضوع ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی».

«دو. یک بار اعدام به اتهام احراق و تخریب اموال و آتش‌زدن اماکن عمومی مانند شهرداری، فرمانداری، بانک، مقر و خودروی انتظامی به منظور اخلال در نظم و امنیت جامعه و مقابله با حکومت اسلامی موضوع تبصره ۱ ماده ۶۸۷ قانون مجازات اسلامی».

«سه. اعدام دیگر به اتهام ارتداد و مهدورالدم‌بودن به اتهام توهین به مقدسات به واسطه هتک حرمت به قرآن کریم از طریق آتش‌زدن موضوع ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی».

«چهار. تحمل دو سال حبس تعزیری به اتهام اغوا و تحریک مردم به جنگ و کشتار با یکدیگر به قصد برهم‌زدن امنیت کشور موضوع ماده ۵۱۲ قانون مجازات اسلامی».

«پنج. تحمل شش ماه حبس تعزیری به اتهام فعالیت تبلیغی علیه نظام موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی».

«شش. تحمل چهار سال حبس تعزیری به اتهام اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم بر ضد امنیت داخلی کشور موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی».

«تحمل یک سال حبس تعزیری به اتهام اهانت به رهبری موضوع ماده ۵۱۴ قانون مجازات اسلامی».

این احکام در واپسین روزهای دی‌ماه سال گذشته در شعبه نهم دیوان عالی کشور فرجام‌خواهی شد.

نقش مؤثر دیوان در نقض رأی جواد روحی

پس از ثبت فرجام‌خواهی در زمستان ۱۴۰۱ نهایتا در اواخر بهار ۱۴۰۲ پرونده جواد روحی در شعبه نهم دیوان عالی کشور بررسی شد و نهایتا منجر به نقض حکم سه بار اعدام جواد روحی شد.

مجید کاوه درباره استدلال‌هایی که منجر به نقض رأی دیوان شد، به «شرق» می‌گوید: «معاون و مستشار محترم شعبه نهم دیوان عالی کشور با این استدلال در دادنامه که حضور جواد روحی در صحنه اعتراضات به دنبال فراخوان شبکه‌های معاند و ضدانقلاب بوده که البته پس از حضور نقش درخور توجهی در تشویق و ترغیب و تحریک مردم به اخلال در نظم و سردادن شعارهای ساختارشکنانه داشته و در تخریب و تحریق برخی از اماکن نیز مشارکت داشته؛ اما گستردگی حرکات تخریبی و اقدامات ضدامنیتی ناشی از تلاش‌های حدود هزاران نفر در صحنه بوده و نقش جواد روحی به موجب گزارش‌های مضبوط در پرونده و اظهارات او در حد تلاش‌های انفرادی بوده که طبعا نمی‌تواند از مصادیق محاربه و افساد فی‌الارض موضوع ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی و مواده ۶۷۵ و ۶۸۷ قانون مرقوم باشد و نهایتا به نظر می‌رسد مجرمیت جواد روحی درباره احراق و تخریب با توجه به فقدان قصد مقابله با نظام و اخلال در امنیت کشور و با توجه به لزوم تفسیر مُضَیّق قوانین جزایی به نفع متهم می‌تواند قابل انطباق با تبصره ذیل ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی باشد».

برای توضیح بیشتر باید اشاره کنیم که ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی می‌گوید: هرکس به طور گسترده مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد، جرائم علیه امنیت داخلی یا خارجی کشور، نشر اکاذیب، اخلال در نظام اقتصادی کشور، احراق و تخریب، پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک یا دایرکردن مراکز فساد و فحشا یا معاونت در آنها شود، به گونه‌ای که موجب اخلال شدید در نظم عمومی کشور، ناامنی یا ورود خسارت عمده به تمامیت جسمانی افراد یا اموال عمومی و خصوصی یا سبب اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع شود، مفسد فی‌الارض محسوب و به اعدام محکوم می‌شود.

اما تبصره ذیل این ماده که منجر به نقض رأی جواد روحی شده، تأکید می‌کند که «هرگاه دادگاه از مجموع ادله و شواهد قصد اخلال گسترده در نظم عمومی، ایجاد ناامنی، ایراد خسارت عمده و یا اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع یا علم به مؤثربودن اقدامات انجام‌شده را احراز نکند و جرم ارتکابی مشمول مجازات قانونی دیگری نباشد، با توجه به میزان نتایج زیان‌بار جرم، مرتکب به حبس تعزیری درجه پنج یا شش محکوم می‌شود».

مجید کاوه در توضیحات تکمیلی درباره این حکم می‌گوید: مضافا اینکه محکومیت جواد روحی هم از باب حدود به مجازات افساد فی‌الارض و محاربه و هم از باب تعزیر به چندین فقره حبس به شرحی که در دادنامه آمده، با یکدیگر در تناقض بوده و از این نظر نیز قابل ابرام نیست. برای توضیح احراز محاربه و تعیین مجازات مستقل و احراز اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم بر ضد امنیت کشور و اغوا و تحریک مردم به قصد برهم‌زدن امنیت کشور به جنگ و کشتار با یکدیگر و تبلیغ علیه نظام توأمان صحیح نیست، فرجام‌خواهی این‌جانبان را وارد تشخیص و مستندا به مقررات شق چهارم از بند ب ماده ۴۶۹ قانون آیین دادرسی کیفری همه محکومیت‌های مندرج در دادنامه صادره از شعبه یک دادگاه انقلاب شهرستان ساری اعم از سه بار اعدام و سایر مجازات‌های حبس تعزیری را نقض کرده (رأی اکثریت شعبه) و تبعا پرونده برای رسیدگی مجدد به شعبه هم‌عرض دادگاه صادرکننده رأی ارجاع و محول شده است.

سرگردانی پرونده بعد از نقض حکم

با وجود صدور حکم دیوان در اوایل خرداد ۱۴۰۲ اکنون بیش از دو ماه است که تکلیف پرونده جواد روحی مشخص نشده و بنا بر گفته وکیل او در یک سرگردانی عجیب هم روال اداری آن پیگری می‌شود. مجید کاوه درباره وضعیت پرونده بعد از نقض حکم می‌گوید: پس از ارجاع پرونده به دادگستری شهرستان ساری و با توجه به انحلال شعبه ویژه رسیدگی به این جرائم در دادگاه انقلاب مرکز استان با انقضای مهلت مأموریت آن، پرونده در خردادماه سال جاری جهت رسیدگی در شعبه هم‌عرض، به دادگاه انقلاب شهرستان تنکابن محول شد؛ اما آن دادگاه خود را به‌عنوان دادگاه هم‌عرض شعبه یک دادگاه انقلاب ساری صالح به رسیدگی ندانسته و پرونده را به شعبه یک دادگاه انقلاب شهرستان آمل ارجاع داده که دادگاه مزبور نیز با نظر به صلاحیت‌نداشتن خود برای رسیدگی به پرونده مجددا پرونده را به شعبه اول دادگاه انقلاب ساری ارسال کرده و نهایتا پرونده برای تعیین دادگاه صالح به شعبه ۸ دادگاه تجدیدنظر استان مازندران ارجاع شده که تاکنون نیز تصمیمی در این زمینه اتخاذ نشده است. این در حالی است که قریب به دو ماه از نقض حکم محکومیت موکل در دیوان عالی کشور می‌گذرد و موکل بدون تبدیل قرار تأمین کیفری از تاریخ ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ تاکنون بیش از ۳۱۵ روز است که ایام بازداشت موقت خود را در زندان شهرستان نوشهر می‌گذراند و این موضوع باعث بروز مشکلات عدیده جسمی و روحی برای موکل و خانواده او شده است.

مجید کاوه در بخش پایانی صحبت‌هایش با «شرق» می‌گوید: با وجود این انتظار می‌رود در روزهای آتی با نظر شعبه هشتم دادگاه تجدیدنظر استان مازندران، اختلاف در صلاحیت رفع و شعبه هم‌عرض دادگاه صادرکننده رأی بدوی تعیین شود تا امکان ارائه تقاضا مبنی بر تبدیل قرار تأمین کیفری موکل از بازداشت موقت به سایر قرارهای تأمینی خفیف‌تر برای آزادی او از زندان و بازگشتش به آغوش خانواده با توجه به نقض حکم بدوی در دیوان عالی کشور و نیز موجبات رسیدگی مجدد و دفاع از موکل در دادگاه هم‌عرض فراهم شود.

جدول ۴۵۵۹ • طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- کانال تلویزیونی- مظنون- بازیکن دفاع آزاد ۲- از خواهران برونته- از آتش‌افروزان- آدم ماشینی- کتف ۳- دروغ نمی‌گوید- حرف اول و آخر را در اداره می‌زند- هر یک از تقسیمات یک دوره از تاریخ تمدن ۴- محل نگهداری مستمندان و بینوایان- فیلمی ساخته آیدا پناهنده با بازی الناز شاکردوست ۵- مثل اینکه- کوهی در مکه در شرق مسجدالحرام ۶- رفت‌وآمد- بزرگ‌ترین پهپاد ایرانی- از اعمال حجاج بین صفا و مروه ۷- طایفه- تنگدستی- دیوار بوته‌ای دور باغ ۸- رطوبت- طریقه و روش- خسته و درمانده- مردن از غصه ۹- سپهر- طویل- خالی ۱۰- پایه و اساس- واهمه- از سازهای بادی چوبی در ارکستر سمفونیک ۱۱- شاخه‌ای از پزشکی که به حفظ عملکرد طبیعی استخوان‌ها می‌پردازد- آژیر خطر ۱۲- بغل- قائم‌الزاویه ۱۳- سوپ قرمزرنگ روسی- نوعی میمون- از تیم‌های فوتبال باشگاهی قطر ۱۴- حرف ندا- از پیامبران الهی که در سن کودکی به مقام نبوت رسید- قطعه موسیقی برای سه نوازنده- کیف انگلیسی ۱۵- طفلی که تازه به دنیا آمده- راه‌رفتن کودکانه- جنگ و کارزار

عمودی:

۱- حقه‌باز و متقلب- صحرا ۲- عمارت، سازه- پدر سام در شاهنامه- فریاد بلند ۳- ستمکار و بی‌رحم- قهرمان شاهنامه که برای اثبات بی‌گناهی از آتش گذشت ۴- فرمانروای کرمان در زمان اشکانیان- عمل شمردن- بله آلمانی ۵- معشوق زیبا- به دیدار بیمار رفتن- غزوه پیامبر(ص) با مشرکان مکه ۶- تدوین‌شده- سحر و جادو- جلادهنده کفش ۷- حمله نظامی- یادبود- شایع‌ترین بیماری کبدی در جهان ۸- نام سه نفر از پادشاهان اسکاتلند بود- گرفتاری و مزاحمت ۹- گوسفند استرالیایی- منتقل‌شدن بیماری- عید ویتنام ۱۰- نام سابق سبزوار- جوهر قلیا- ارابه ۱۱- ابریشم ناخالص- کامیاب و سعادتمند- سزاوارتر ۱۲- نشانه مصدر جعلی- نوعی مصالح ساختمانی پیش‌ساخته- روزنامه چاپ مصر ۱۳- مسیحی- فساد ۱۴- اجازه- درشت‌هیکل و قدبلند- سرپیچی‌کردن ۱۵- نمایش‌نامه متنوع- از آثار اسماعیل رایین، نویسنده و محقق معاصر کشورمان

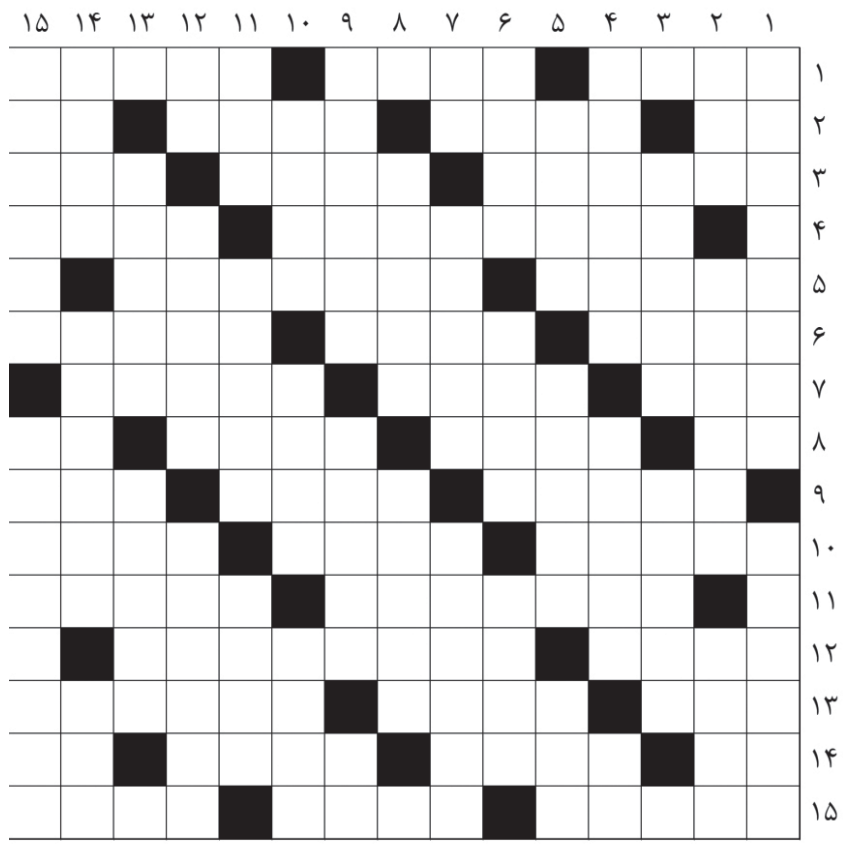

حل سودوکو سخت

۱	۵	۷	۹	۶	۲	۸	۳	۴
۶	۸	۴	۳	۱	۵	۲	۷	۹
۹	۳	۲	۸	۴	۷	۱	۶	۵
۷	۱	۸	۶	۵	۴	۹	۲	۳
۵	۶	۳	۲	۹	۸	۷	۴	۱
۴	۲	۹	۷	۳	۱	۵	۸	۶
۳	۷	۱	۵	۸	۶	۴	۹	۲
۲	۴	۶	۱	۷	۹	۳	۵	۸
۸	۹	۵	۴	۲	۳	۶	۱	۷

حل سودوکو ۳۵۵۴

۵	۳	۱	۷	۲	۹	۴	۸	۶
۶	۷	۹	۴	۸	۳	۵	۱	۲
۲	۴	۸	۵	۱	۶	۳	۹	۷
۱	۲	۳	۹	۴	۸	۷	۶	۵
۹	۵	۷	۲	۶	۱	۸	۳	۴
۴	۸	۶	۳	۵	۷	۹	۲	۱
۳	۶	۴	۱	۹	۵	۲	۷	۸
۷	۱	۵	۸	۳	۲	۶	۴	۹
۸	۹	۲	۶	۷	۴	۱	۵	۳

حل جدول ۴۵۵۸

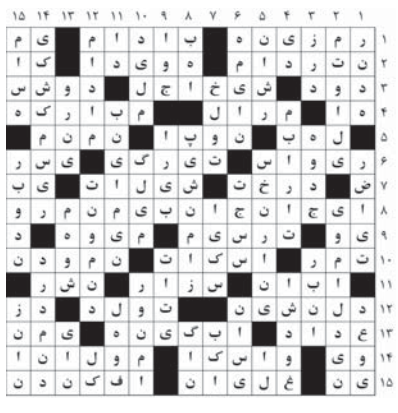

سودوکو سخت ۳۵۵۵

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۶	۴					۵		۳
	۲			۷				
		۸			۵		۷	
					۴		۱	
۹		۶		۱		۴		۵
	۱		۷					
	۸		۹			۱		
				۸			۳	
۴		۵					۸	۹

سودوکو ساده ۳۵۵۵

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

	۶				۸		۱	
	۲		۶	۳			۵	
		۳		۴		۷	۶	۹
	۷				۴			۶
	۳	۱	۲		۶	۴	۷	
۴			۹				۲	
۳	۵	۸		۶		۱		
	۹			۵	۳		۴	
	۴		۱				۳	